
96

Besluit van 20 februari 1995, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel XVII van de Wet terugdringing arbeidsongeschiktheidsvolume (tijdelijke verlenging werkingsduur artikel 29b ZW)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 22 december 1994, Directoraat-Generaal Sociale Zekerheid, nr. DGSZ/SV/A/94/5781;

Gelet op artikel XVII van de wet van 26 februari 1992, Stb. 82, tot wijziging van de Ziektewet, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet, het Burgerlijk Wetboek en enkele andere wetten, alsmede een regeling voor het overheids-personeel in verband met maatregelen ter vermindering van het ziekte-verzuim, beperking van langdurige arbeidsongeschiktheid en bevordering van de arbeidsmarktkansen van ongeschikten, herschikking van bevoegdheden in de Ziektewet, alsmede enkele technische aanpassingen (terugdringing arbeidsongeschiktheidsvolume);

De Raad van State gehoord (advies van 16 januari 1995, No. W12.94.0786);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 8 februari 1995, nr. SV/WV/95/0587;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Artikel 29b van de Ziektewet vervalt met ingang van een bij koninklijk besluit te bepalen datum.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 maart 1995.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vijfde lid jo. vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 20 februari 1995

Beatrix

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. P. W. Melkert

Uitgegeven de *drieëntwintigste* februari 1995

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

NOTA VAN TOELICHTING

Een mogelijke drempel voor het in dienst nemen van gedeeltelijk arbeidsongeschikten is de bij werkgevers veronderstelde vrees dat er bij deze groep werknemers sprake zal zijn van een grotere kans op ziekteverzuim. Om deze drempel te slechten is in de Wet terugdringing arbeidsongeschiktheidsvolume (TAV) een bepaling opgenomen over uitbetaling en/of verhoging van het ziekgeld voor herintredende arbeidsongeschikten (29a Ziektewet, in de Wet terugdringing ziekteverzuim (TZ) vernummerd tot 29b). De verhoging van het ziekgeld neemt voor de werkgever een financieel risico weg, zijnde loon gedurende de wachtperiode van de eerste twee of zes weken eigen risico en daarnaast de aanvulling op de uitkering. Met deze regeling werd beoogd de kansen van arbeidsongeschikten om terug te keren in het arbeidsproces te verbeteren.

De maatregel van uitbetaling en/of verhoging van het ziekgeld per 1 maart 1992 houdt in dat voor heringetreden arbeidsongeschikten gedurende de eerste drie jaar van de dienstbetrekking geen wachttijd voor de Ziektewet geldt. Op grond van artikel 29b van de Ziektewet heeft de werknemer die onmiddellijk voorafgaand aan zijn dienstbetrekking recht heeft op een AAW/WAO-uitkering gedurende de eerste drie jaar na aanvang van de dienstbetrekking bovendien recht op ziekgeld ter hoogte van zijn eigen dagloon. Op deze manier komen afspraken over aanvullingen op het ziekgeld in deze situatie niet voor rekening van de werkgever. Op deze regeling is de beperking aangebracht dat het ziekgeld niet meer kan bedragen dan de aanspraak die de werknemer op zijn werkgever gehad zou hebben als er geen ziekgeld betaald zou worden. Deze maatregel geldt derhalve slechts voorzover de werknemer jegens de werkgever bij ongeschiktheid tot werken aanspraak op betaling van loon kan maken. Als werkgever en werknemer hebben afgesproken dat er gedurende een of twee wachtdagen geen loon behoeft te worden betaald, hoeft de bedrijfsvereniging over die dagen ook geen ziekgeld uit te keren.

In artikel XVII van de wet TAV is bepaald dat de regeling na drie jaar vervalt omdat het toenmalige kabinet meende dat het een vooroordeel is dat arbeidsongeschikte herintreders per definitie een hoger ziekterisico opleveren. Aangezien er echter in psychologische zin een instroombevorderende werking van de bepaling zou kunnen uitgaan is toch voor de invoering van deze bepaling gekozen. Bij de invoering van deze maatregel is destijds gesteld dat op basis van onderzoek zou moeten worden beoordeeld of de veronderstelling omtrent het ziekteverzuim van (ex-)arbeidsongeschikten toch terecht is geweest en of de regeling een zodanig instroombevorderend effect heeft dat deze na drie jaar kan worden voortgezet.

In opdracht van mijn voorganger is onderzocht in hoeverre er onder Nederlandse werkgevers de perceptie bestaat dat het ziekteverzuimrisico van arbeidsongeschikte herintreders hoger is dan dat van andere werknemers. Uit dit representatieve onderzoek¹ blijkt dat de meeste werkgevers ten aanzien van de verzuimfrequentie van (ex-)arbeidsongeschikten geen ongunstig beeld hebben: 54 procent denkt dat de verzuimfrequentie niet hoger is dan die van andere werknemers. Ruim 40 procent van de werkgevers meent echter dat de kans op (hernieuwde) langdurige uitval bij deze werknemers groter is dan bij andere werknemers, terwijl minder dan 30 procent meent dat dit niet zo is.

Het resultaat van een onderzoek naar een mogelijk verschil in ziekteverzuim tussen (ex-)arbeidsongeschikte werknemers en vergelijkbare

¹ Veerman, T. J.; Cavé M. (1993): Werkgevers over herintredende WAO'ers en hun ziekteverzuim – Meningingen en selectiebeleid van werkgevers geïnventariseerd. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid – 's-Gravenhage. Aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden op 1 juni 1993 (briefkenmerk: SZ/FEBO/93/620).

andere arbeidsgeschikte werknemers zal pas in juni 1995 beschikbaar komen.

Aan de Sociale Verzekeringsraad (SVr) is daarnaast gevraagd na te gaan hoe vaak deze maatregel van verhoging van het ziekengeld door werkgevers wordt toegepast. Uit verkregen informatie van de SVr bleek dat de registratie van deze maatregel niet systematisch in de geautomatiseerde systemen van de bedrijfsverenigingen plaatsvindt. Informatie hierover moet vermoedelijk grotendeels uit individuele dossiers worden opgediept. Er is daarmee op dit moment onvoldoende zicht op het antwoord op de vraag over hoe vaak deze maatregel wordt toegepast. Een eerste indruk is dat in periode 1 maart 1992 tot 1 januari 1994 de maatregel weinig is toegepast. Pas na de invoering van de wet TZ/ gewijzigde Arbowet, met de invoering van de eigen-risicoperiode in de Ziektewet, zou de maatregel veel vaker zijn aangevraagd door de werkgever.

Onderzoek naar de effectiviteit van de maatregel van verhoging van het ziekengeld stuit bij nader inzien op methodologische problemen. Vanwege de verwevenheid van deze maatregel met de andere reïntegratiemaatregelen is het niet goed mogelijk het instroombevorderend effect van deze maatregel van uitbetaling en/of verhoging van het ziekengeld afzonderlijk na te gaan. Het effect van de reïntegratiemaatregelen in zijn algemeenheid wordt nader onderzocht in het kader van de evaluatie van de wet TZ/ gewijzigde Arbowet. De eerste onderzoekresultaten hiervan kunnen naar verwachting echter pas in 1996 worden verwacht.

Uit het voorgaande blijkt dat er op dit moment onvoldoende informatie aanwezig is over de effectiviteit van de maatregel van betaling en/of verhoging van het ziekengeld. Uit correspondentie van de GMD blijkt echter dat deze maatregel van uitbetaling en/of verhoging van het ziekengeld in de praktijk door uitvoeringsfunctionarissen als vrij effectief bij de reïntegratie van (ex-)arbeidsongeschikten wordt gezien.

Daarom staat het kabinet een verlenging van de werkingsduur van deze maatregel van uitbetaling en/of verhoging van het ziekengeld voor. Om wetstechnische redenen is voor de volgende vormgeving gekozen. Bij algemene maatregel van bestuur wordt de werkingsduur van de maatregel verlengd totdat bij koninklijk besluit zal worden bepaald dat de maatregel wordt beëindigd. Deze beslissing voor het beëindigen van de maatregel van uitbetaling en/of verhoging van het ziekengeld wordt gebaseerd op de te verwachten onderzoekresultaten. Als het rendement van de maatregel te gering blijkt te zijn, zal de maatregel worden beëindigd. Daarnaast wordt een mogelijk besluit ter beëindiging van de maatregel bezien in het kader van de kabinetvoornemens uit het regeerakkoord over de privatisering van de Ziektewet en de introductie van meer marktwerking in de arbeidsongeschiktheidsregelingen.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
R. L. O. Linschoten